

Asia: VN/9996/2019

FOSSIILITTOMAN LIIKENTEN TIEKARTTA - LUONNOS VALTIONEUVOSTON PERIAATEPÄÄTÖKSEKSI KOTIMAAN LIIKENTEN KASVIHUONEKAASUPÄÄSTÖJEN VÄHENTÄMISESTÄ

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Liikenne- ja viestintäministeriö

Dnro: VN/9996/2019

Lausunto luonnoksesta valtioneuvoston periaatepäätökseksi kotimaan liikenteen kasvihuonekaasupäästöjen vähentämisestä – Fossiilittoman liikenteen tiekartta

Posti Oy kiittää mahdollisuudesta lausua Liikenne- ja viestintäministeriön (LVM) laatimasta ja 15.1.2021 julkaistusta luonnoksesta fossiilittoman liikenteen tiekartaksi.

Suhtaudumme myönteisesti fossiilittoman liikenteen tiekartan (myöhemmin ”tiekartta”) tavoitteisiin kotimaan liikenteen kasvihuonekaasupäästöjen vähen-tämisestä. Tavoite noudattelee Postin omaa tavoitetta pyrkiä kokonaan päästöttömiin kuljetuksiin vuoteen 2030 mennessä.

Olemme yhtiönä mukana tiekarttaan liittyvissä lausunnoissa Palvelualan työnantajat ry Paltan sekä Climate Leadership Coalitionin kautta. Haluamme omassa lausunnossamme nostaa esiin muutamia keskeisiä havaintoja.

Pidämme arvokkaana sitä, että tiekartassa halutaan hyödyntää laajaa keinovalikoimaa. Vähäpäästöinen käyttövoima ja sitä hyödyntävä kalusto ovat päästö-jen vähentämisessä keskeinen keino.

Kannatamme pakettiautojen ja raskaan kaluston hankintatuen jatkamista. Erityisesti kannamme huolta pienten kuljetusyritysten mahdollisuuksista investoida vähäpäästöiseen tai päästöttömään kalustoon. Erityisesti raskaan liikenteen nolla- tai vähäpäästöinen kalusto merkitsee kalliita investointeja yrityksille ja etenkin pienemmät kuljetusyhtiöt, joista monet toimivat Postin alihankkijoina, tarvitsevat kalustonsa uusimisessa investointitukea.

Kannatamme liikennesähkön ja -kaasun julkisen jakeluinfrastruktuurin tukea. Haluamme nostaa keskusteluun myös tuen piirissä olevan jakeluinfrastruktuurin laajuuden siten että tuki voisi koskea myös esimerkiksi varastojen ja vastaavien toimipisteiden lastaus- ja purkuasemien yhteydessä olevia sähköajoneuvo-jen latauspisteitä. Tämä parantaisi valmiuksia investoida kalustoon sen päivittäisen käyttöajan pidentyessä.

Näemme uusiutuvat polttoaineet tärkeänä keinona siirtymävaiheessa fossiilisesta fossiilittomaan liikenteeseen. Laaja end-to-end -alkuperätakuujärjestelmä helpottaisi uusiutuvien polttoaineiden korkeampien hintojen perustellun eteenpäinviemisen. Tässä valtiolla voisi olla merkittävä koordinoiva rooli.

Ehdotettu jakeluelvoitelaki on kannatettava. Kannatamme jakeluelvoitteen ulottamista koskemaan myös biokaasua sekä uusiutuvan dieselin jakeluelvoitteen nostamista.

Kannustamme kartoittamaan mahdollisuuksia vedyn nykyistä laajempaan käyttöön erityisesti raskaan liikenteen osalta. Vedyn käytöstä raskaassa liikenteessä on kokemusta Suomen ulkopuolella ja olisi hyvä varmistaa myös tämän käyttövoiman mahdollisuudet osana polttoainepalettia.

Tiekartassa nostetaan esiin pyrkimys ryhtyä määrätietoisesti toteuttamaan puhtaiden ajoneuvo- ja palveluhankintojen direktiiviä. Direktiivin ja sen täytäntöönpanoon tähtäävän lakiluonnoksen ajoneuvo- ja liikennepalveluhankintojen ympäristö- ja energiatehokkuusvaatimuksista tavoitteet ovat hyvät ja noudattavat myös Postin omaa tavoitetta pyrkiä kokonaan päästöttömiin kuljetuksiin vuoteen 2030 mennessä.

Kuitenkin, kuten 8.2.2021 päivätyssä lausunnossamme nostimme esiin, direktiivi ei nykyisellään valitettavasti tunnista henkilö- ja pakettiautojen luokassa sähkökoottereita, jolloin niitä ei voida laskea julkisiin hankintoihin osallistuttaessa sähkö- ja vetykäyttöisten henkilö- ja pakettiautojen tavoitteen laskennassa. Posti on investoinut merkittävästi sähkökoottereihin, joita on

postinjakelukäytössä uusimpien hankintojen jälkeen jo yli 300 kappaletta. Sähköisissä rahtiskoottereissa käytämme vain 100 % uusiutuvaa sähköä. Puhtaan sähkön lisäksi ajoneuvot ovat myös nopeita ja helppokäyttöisiä kaupunkikeskustoissa.

Tiekartassa käsitellään myös digitalisaation mahdollistamista sekä uusien palveluiden ja matkaketjujen kehittymistä. Posti suhtautuu myönteisesti digitalisaation ja teknologian tarjoamiin mahdollisuuksiin liikenteessä ja logistiikassa tulevaisuudessa. Posti itse on hyödyntänyt jo laajasti uutta teknologiaa ja osallistunut kaupalliselta pohjalta useisiin älykkään liikenteen hankkeisiin yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa.

Yritysten kannalta lähtökohtana tiedon hyödyntämisessä ovat markkinaehtoisuus, tuotetun datan vastikkeellisuus ja asiakkaiden tarpeet. Yritysten osallis-tumisen tulee tapahtua ensisijaisesti vapaaehtoisuuden pohjalta ja tietojenkeruun kustannuksista on saatava korvaus. Yrityksiltä ei voi vaatia suuriakin in-vestointeja vaatineen tiedonkeruun tuloksia vastikkeetta yhteiskunnan tai kilpailevien yritysten käyttöön. Yritysten tietojen vastikkeettomat luovutusvelvollisuudet johtavat investointihalukkuuden vähenemiseen, mikä osaltaan heikentäisi digitalisaatiokehitystä. Siksi tiedon hyödyntämisen osalta tulisi selkiyttää tiedon tuottajien, välittäjien ja hyödyntäjien vastuita sekä selkiyttää viranomaisen roolia. Jatkovalmistelussa tulisi suhtautua pidättyväisesti yksityisiä toimijoita koskevien velvoitteiden säätämiseen.

Raideliikenteessä ensisijaisena tavoitteena on rataverkon fyysisen infran kehittäminen, joka tulisi kohdistua kasvukeskusten yhteysvälien parantamiseen ja tukemaan etelä-pohjois -suuntaisen logistiikan siirrettävyyttä tieliikenteestä raideliikenteeseen. Raideliikenteen aikataulujoustavuutta ja logistisia kuormaus- ja muita palveluja tulee voimakkaasti kehittää, jotta raideliikenteen houkuttelevuus voittaa tieliikenteen.

Kunnioitavasti,

Posti Oy

Noomi Jägerhorn

Vastuullisuusjohtaja

Anttila Timo

